

Curriculum vitae

Jiří Bělohlávek se narodil v Praze v roce 1946. Láska k hudbě se u něho projevila již v raném věku, podporoval ho v ní jeho otec, jenž ho do krásného světa hudby uvedl. Když byly Jiřímu čtyři roky, začal se u tatínka učit hře na klavír. Zároveň ho rodiče přihlásili do Kühnova dětského sboru, s nímž později účinkoval i v operních produkcích na scéně Národního divadla. To ho velmi bavilo, fascinovalo ho operní prostředí, a jak jen mohl, sledoval z portálu celou operu. Lákalo ho podílet se v budoucnu na té fascinující události, jakou je operní představení, nejraději jako dirigent, který je jejím rozhodujícím tvůrcem.

Ve dvanácti letech začal hrát na violoncello u českého cellisty Karla Pravoslava Sádla. Jako čtrnáctiletý vytvořil na Pražské konzervatoři z kamarádů svůj první komorní orchestr. Konzervatoř absolvoval ve dvou oborech: hře na violoncello a dirigování. Tomu se pak začal plně věnovat na HAMU. Na studiích ho ovlivnili zejména profesoři Bedřich Jaroš, Bohumír Liška, Robert Brock, Alois Klíma a Josef Veselka. Během studia na HAMU převzal vedení dívčího smyčcového komorního souboru Orchestra Puellarum Pragensis, s nímž absolvoval i zahraniční cesty. Byl to první oficiální orchestr, s nímž bylo jeho jméno spojeno.

V roce 1968 přijel k České filharmonii koncertovat věhlasný rumunský dirigent Sergiu Celibidache. Pro studenty pořádal mistrovský kurs, jehož se Jiří Bělohlávek také zúčastnil. Na závěr kursu vyzval Maestro Celibidache Jiřího, aby k němu přijel studovat do Stockholmu, kde byl šéfem Rozhlasového orchestru. Výuka spočívala v asistentuře při zkouškách a individuálních konzultacích včetně náročných úkolů. Také díky této intenzivní škole zvítězil Jiří Bělohlávek v roce 1970 v celostátní soutěži mladých dirigentů a o rok později se stal finalistou významné dirigentské soutěže Herberta von Karajana.

V roce 1972 byl Jiří Bělohlávek jmenován dirigentem Státní filharmonie Brno a v tomto prvním profesionálním angažmá setrval do roku 1978, když se o rok dříve stal šéfdirigentem Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK. S oběma tělesy absolvoval řadu úspěšných zahraničních zájezdů. V Japonsku a USA představil oba orchestry vůbec poprvé. Během svého téměř třináctiletého působení ve FOKu (1977–1990) současně spolupracoval s Václavem Neumannem jako jeho asistent a později stálý dirigent České filharmonie (od roku 1981). Václav Neumann jej také uvedl v roce 1979 do Komické opery v Berlíně, kde mu svěřil nastudování alternativního obsazení pěvců do Smetanova *Tajemství*. Na základě úspěšného debutu jej Komická opera hned v následujícím roce angažovala pro inscenaci Stravinského opery *Život prostopášníka*.

Jiří Bělohlávek vedle své intenzivní práce s vlastními orchestry spolupracoval s mnoha významnými světovými orchestrálními tělesy. Patří k nim například Berlínská filharmonie, Boston Symphony Orchestra, Cleveland Orchestra, Gewandhausorchester Leipzig, New York Philharmonic, Sächsische Staatskapelle Dresden a San Francisco Symphony Orchestra. Od roku 2013 byl rovněž hlavním hostujícím dirigentem Rotterdamské filharmonie.

Pravidelně vystupoval také na hudebních festivalech v Berlíně, Edinburghu, Lucernu, Montreaux, Perthu, Salcburku či Tanglewoodu.

Velkou výzvou bylo pro Bělohlávka založení Pražské komorní filharmonie v roce 1994. Na „zelené louce“ postavil orchestr z talentovaných a nadšených mladých hudebníků a v krátkém čase z něho vytvořil prvotřídní komorní ansámbl. V pozici šéfdirigenta a uměleckého ředitele zde zůstal do roku 2005.

V roce 1995 navázal Jiří Bělohlávek pracovní kontakt s BBC Symphony Orchestra, jehož hlavním hostujícím dirigentem byl až do roku 2000. V roce 2006 pak byl jmenován šéfdirigentem tohoto tělesa.

Za dobu svého angažmá řídil celkem třikrát (v letech 2007, 2010 a 2012) populární závěrečný koncert festivalu BBC Proms – Last Night of the Proms a byl vůbec prvním umělcem z neanglofonní země, jemuž byl tento prestižní úkol svěřen. S orchestrem BBC, u něhož zůstal čestným šéfdirigentem, uvedl mnoho skladeb českého repertoáru a pořídil s ním i kritikou oceněné nahrávky – Janáčkovy *Výlety pana Broučka*, Smetanova *Dalibora*, komplet šesti symfonií Bohuslava Martinů a jeho operu *Julietta* (s Magdalenou Koženou) nebo Sukova *Asraela*, *Zrání*, *Pohádku léta* a *1. symfonii*.

Bělohlávkova láska k opeře se projevila dlouholetou spoluprací s Národním divadlem v Praze. V roce 1994 se stal hlavním hostujícím dirigentem opery ND, s níž podnikl také zájezdy do Japonska nebo Jižní Koreje. Z nezapomenutelných inscenací, které řídil, jmenujme například Dvořákovu *Rusalku*, Janáčkovu *Její pastorkyňu*, Martinů *Hry o Marii*, *Řecké pašije* nebo Bizetovu *Carmen*.

Jiří Bělohlávek pokračoval i ve spolupráci se světovými operními domy: během své kariéry řídil úspěšné operní inscenace v Berlínské opeře, v Covent Garden, na festivalu v Glyndebourne (*Její pastorkyňa*, *Káťa Kabanová*, *Rusalka*, *Tristan a Isolda*), v newyorské Metropolitní opeře (*Káťa Kabanová*, *Evžen Oněgin*, *Její pastorkyňa*, *Rusalka*), v pařížské opeře Bastille (*Rusalka*, *Julietta*, *Prodaná nevěsta*), nedávno ve Vídeňské státní opeře (*Rusalka*), Curyšské opeře (*Piková dáma*) a na dalších scénách. V minulém roce nastudoval *Její pastorkyňu* v San Francisco Opera.

Nezanedbatelná je pedagogická činnost Jiřího Bělohlávka. V roce 1995 byl pozván k pedagogickému působení na HAMU a po jmenování profesorem (1997) zde až do roku 2009 působil jako vedoucí katedry dirigování. K jeho nejvýznamnějším žákům patří Jakub Hruša, Tomáš Hanus, Tomáš Netopil, Zbyněk Müller, Ondřej Vrabec nebo Marko Ivanović.

Jiří Bělohlávek podporoval i jinými způsoby mladé hudební talenty. S Pražskou komorní filharmonií pořádal koncerty pro ZUŠ Voršilská, kde mimo jiné vystoupil i její žáček a nynější koncertní mistr České filharmonie Josef Špaček. V čele České filharmonie Jiří Bělohlávek dirigoval také koncerty pro děti a podporuje její edukační aktivity.

Ve svých dirigentských angažmá, ale též jako *prezident Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro*, prosazoval Jiří Bělohlávek dlouhodobě hudbu českých autorů. Jeho obzvláště blízký vztah k odkazu Bohuslava Martinů pomohl obrátit pozornost hudebního světa k dílům tohoto mistra. Obdobně dokázal Bělohlávek získat nové publikum i pro méně uváděná díla Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka, Bedřicha Smetany či Josefa Suka. Na program svých koncertů zařazoval i skladby dalších českých tvůrců, kteří si zaslouží více pozornosti, například Josefa Bohuslava Foerster, Otakara Ostrčila, Klementa *Slavického*, *Luboše Fišera* a *Vladimíra Sommera*. Bělohlávkova podpora české hudební tvorby vyústila ve vypsání skladatelské soutěže České filharmonie, které inicioval. Vítěznou skladbu provedl v říjnu 2015 na abonentním koncertě v Rudolfinu.

Diskografie Jiřího Bělohlávka je velmi rozsáhlá. Po Herbertu von Karajanovi je prvním dirigentem, který získal prestižní cenu časopisu Gramophone za orchestrální nahrávku ve dvou po sobě následujících letech. Vydavatelství Naxos o Bělohlávkově tvorbě prohlásilo:

„Jeho nejlepší nahrávky jsou ty s Českou filharmonií – vysoká úroveň orchestrální hry se na nich snoubí s Bělohlávkovým hlubokým hudebním cítěním a výsledkem je mimořádně kvalitní hudební provedení.“

Návrat Jiřího Bělohlávka na post šéfdirigenta České filharmonie v roce 2012 vzbudil celosvětové uznání. Orchester i dirigent společně pod jeho vedením sklízeli nebývalé úspěchy jak doma v Praze, tak na zahraničních turné. Z nich lze jmenovat rezidenci ve vídeňském Musikverein, či vystoupení v nejprestižnějších světových koncertních sálech, například v newyorské Carnegie Hall, v sále Berlínské filharmonie, v amsterdamské Concertgebouw, v Royal Albert Hall v rámci londýnského cyklu Proms a

na mnoha dalších významných místech. Orchester pořídil u společnosti Decca pod Bělohlávkovým vedením vynikající nahrávku všech Dvořákových symfonií a koncertů, kterou mnoho kritiků pochvalně označilo za novou kanonickou verzi této části Dvořákova díla.

V roce 2012 byl Jiří Bělohlávek za své služby britské hudbě jmenován komandérem Řádu Britského impéria. V roce 2016 získal čestný doktorát na Hudební akademii múzických umění a stal se čestným občanem hlavního města Prahy.

Pro více informací prosím kontaktujte:

Luděk Březina

PR manager

tel.: 736 605 620

e-mail: ludek.brezina@ceskafilharmonie.cz